

**AANWIJZING ZZ-13
ERKENNING VAN CERTIFICERING DOOR BEDRIJVEN
2025- 2026**

De vaste commissie voor zaaizaden heeft de volgende aanwijzingen vastgesteld voor de erkenning van certificering door bedrijven.

De aanwijzingen zijn per hoofdstuk als volgt ingedeeld:

1. Certificering	1
1.1 Administratieve controle.....	1
1.2 Bedrukking van certificaten	2
1.3 Aanbrengen van de certificaten	2
1.4 Vrijgave van goedgekeurde partijen	2
1.5 Internationaal vervoer ongeschoond zaaizaad	3
1.6 Invoer buitenlands teeltmateriaal	3
1.7 Hercertificering en bewaring ingeleverde certificaten.....	3
1.8 Vervroegde aflevering	3
1.9 Vervoer van vastgelegde partijen binnen het bedrijf	4
1.10 Deskundigheid.....	4
2. Toezicht	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Toezicht op deskundigheid	5
2.3 Toezicht op de juistheid van de uitgevoerde werkzaamheden.....	5

1. Certificering

1.1 Administratieve controle

Het bedrijf moet beschikken over een procedure die de volgende controlestappen regelt voordat certificaten bedrukt kunnen worden:

- a. uitgifte van unieke partijnummers voor nieuwe partijen;
- b. controle of de partij en de samenstellende componenten voor certificering in aanmerking komen en de verantwoording van de gewichten;
- c. controle op de ras gegevens zoals ras status en afleveringsbeperkingen en voor de mengsels op de samenstelling conform Rassenlijst Veehouderij, Grasgids en deponeringen bij de NAK;
- d. gebruik van het juiste model certificaat en de vermelding van de juiste gegevens;
- e. de vastlegging van de gecontroleerde gegevens op een dusdanige wijze dat achteraf de administratieve controle geverifieerd kan worden. Hierbij moet ook vastgelegd worden wie de controles heeft uitgevoerd;
- f. de archivering van de partij- en certificeringsgegevens op een wijze dat aan de hand van een partijnummer de gegevens direct kunnen worden teruggevonden;
- g. de werkzaamheden worden uitgevoerd door een persoon die daartoe is opgeleid.

Verder moet het bedrijf beschikken over een procedure die regelt dat de NAK tijdig kan beschikken over de benodigde gegevens m.b.t. de werkzaamheden die de NAK moet blijven uitvoeren.

Dit zijn:

- afgifte vermeederingsverklaringen;
- OECD-opgaven;
- verklaringen van goedkeuring en samenstelling;
- informatieverstrekking aan kwekers;
- statistische informatie.

Deze gegevens moeten worden aangeleverd conform de hiervoor door de NAK gestelde procedure (DOC/ADM/305).

1.2 Bedrukking van certificaten

Voor de bedrukking worden blanco certificaten gebruikt die bij de NAK worden besteld. Het bedrijf moet beschikken over een procedure die regelt dat:

- a. De certificaten worden bedrukt volgens de door de NAK vastgestelde lay-out en de gegevens bevatten die onder de administratieve controle zijn vrijgegeven;
- b. Een nummerverantwoording wordt bijgehouden van de afgegeven certificaten per partij. Van elke certificeringsopdracht een exemplaar van het certificaat of een kopie van de certificeringsopdracht gedurende minstens 3 jaar wordt bewaard (papier of digitaal);
- c. De werkzaamheden worden uitgevoerd door een persoon die daartoe is opgeleid.

Het bedrijf moet beschikken over een bestel- en voorraadbeheerprocedure voor de blanco certificaten waarin is geregeld:

- a. De wijze van bestellen conform de door de NAK opgestelde bestelprocedure;
- b. De wijze van verbruik- en voorraadadministratie zodanig dat op elk moment de actuele voorraad per model bekend is;
- c. Welke medewerkers bevoegd zijn tot het bestellen en gebruiken van de certificaten.

1.3 Aanbrengen van certificaten

Voor het aanbrengen van de certificaten en door de NAK-goedgekeurde sluitingen en de daarmee samenhangende controlestappen moet het bedrijf een procedure hebben waarin wordt geregeld dat:

- a. De juiste partij(en) wordt (worden) gebruikt;
- b. Geen informatie op de verpakking wordt gebruikt die in strijd is met de inhoud;
- c. De opdruk van de aan te brengen certificaten volledig en juist is en de certificaten op de voorgeschreven wijze (GV-03 en ZG-03) aan (op) de verpakking worden aangebracht;
- d. De bevoegde persoon na het certificeren van de partij een eindcontrole uitvoert en bij evt. geconstateerde afwijkingen de partij blokkeert;
- e. De bevoegde persoon na het certificeren van de partij minimaal registreert:
  - het aantal gecertificeerde eenheden;
  - het totaalgewicht van de gecertificeerde partij;
  - aantal gebruikte certificaten;
  - aantal niet gebruikte certificaten en de certificaatnummers daarvan;
  - datum uitvoeren werkzaamheden.
- f. De bevoegde persoon de hierboven genoemde registratie parafeert en ervoor zorgt dat deze registratie minimaal 3 jaar wordt bewaard (papier of digitaal);
- g. Van elke gecertificeerde en gehercertificeerde partij één certificaat gedurende minimaal 3 jaar wordt bewaard (papier of digitaal);
- h. De niet gebruikte certificaten onder toezicht van de daartoe bevoegde persoon worden vernietigd.

1.4 Vrijgave van goedgekeurde partijen

Het bedrijf moet beschikken over een procedure die bewaakt dat partijen niet eerder in het verkeer kunnen worden gebracht dan wanneer:

- a. de uitslag van de verplichte onderzoeken bekend is en de partij is goedgekeurd;
- b. de partijkeuring is uitgevoerd en de partij is goedgekeurd;
- c. de certificaten correct zijn aangebracht;
- d. de partij formeel door de NAK is goedgekeurd en vrijgegeven.

Het bedrijf moet de resultaten van de controlestappen vastleggen in haar administratief systeem. Voor vervroegde aflevering is de werkwijze beschreven in 1.8.

1.5 Internationaal vervoer ongeschoond zaaizaad

Voor het vervoer van ongeschoond zaaizaad naar een andere EU-lidstaat moet het bedrijf een procedure hebben waarin wordt geregeld dat:

- a. per vracht een NAK-transportdocument wordt opgesteld waarvan het origineel met de vracht meegaat;
- b. elke vervoerseenheid wordt voorzien van een grijs vervoerslabel en wordt geplombeerd met NAK- of bedrijfsplombes. De nummers van de gebruikte plombes moeten op het transportdocument worden vermeld;
- c. het gewicht wordt vastgesteld op een door de NAK erkende weegbrug;
- d. een afschrift van het transportdocument aan de keuringsinstelling van het ontvangende land wordt gestuurd.

Bij ontvangst van ongeschoond zaaizaad uit een EU-lidstaat moet het bedrijf een procedure hebben waarin is geregeld dat:

- a. Het internationale transportdocument wordt ingenomen door het bedrijf;
- b. De nummers van de gebruikte plombes worden vergeleken met die op het transportdocument;
- c. De gegevens van het transportdocument en die van de vervoerslabels worden opgenomen in de eigen administratie.

Verder moet het bedrijf een procedure hebben voor partijen met tekortkomingen waarin tevens is geregeld dat contact wordt opgenomen met de buitenlandse keuringsinstelling.

1.6 Invoer buitenlands teeltmateriaal

Voor invoer van goedgekeurde buitenlandse partijen moet het bedrijf een procedure hebben waarin is geregeld dat:

- a. het bedrijf controleert of de partij volgens de voorschriften, zoals genoemd in aanwijzing AL-01 is gesloten en gecertificeerd;
- b. de partijgegevens in de administratie van het bedrijf worden opgenomen;
- c. elke partij kwekerszaad, prebasiszaad, basiszaad en gecertificeerd zaad, die bestemd is voor verdere vermeerdering, wordt bemonsterd voor uitzaai op het NAK controleveld (tenzij kan worden aangetoond dat een nacontrole is/wordt uitgevoerd in het buitenland zie punt 2.4 van de aanwijzing AL-01);
- d. het bedrijf bij granen nagaat of aan de aanvullende eisen, wat betreft wilde haver, is voldaan (punt 2.3.1 van aanwijzing AL-01).

1.7 Hercertificering en bewaring ingeleverde certificaten

Voor hercertificering van partijen (bijv. bij opname in mengsels) moet het bedrijf een procedure hebben waarin is geregeld dat:

- a. de juiste partij(en) is (zijn) gebruikt en het aantal ingeleverde certificaten klopt;
- b. van elke gebruikte partij één certificaat gedurende 1 jaar wordt bewaard;
- c. de overige certificaten onder toezicht van de daartoe bevoegde persoon worden vernietigd.

1.8 Vervroegde aflevering

Voor vervroegde aflevering van partijen, waarvan het onderzoek nog niet is afgerond, moet het bedrijf een procedure hebben waarin is geregeld dat:

- a. alleen een daartoe bevoegd persoon de partij kan vrijgeven voor vervroegde aflevering, nadat is gecontroleerd of is voldaan aan de eisen en voorschriften zoals genoemd in punt 9 van aanwijzing GV-03;
- b. de partij wordt teruggehaald als deze uiteindelijk niet aan de minimumnormen voldoet;
- c. hoe teruggehaalde partijen moeten worden afgehandeld.

1.9 Vervoer van na bemonstering en goedkeuring vastgelegde partijen binnen het bedrijf

Voor het vervoer van volgens punt 5 van GV-03 vastgelegde partijen binnen het bedrijf (van de ene vestiging naar de andere) moet het bedrijf een procedure hebben die regelt dat:

- a. het vervoer plaatsvindt met een transportdocument van het bedrijf;
- b. elke opslageenheid is voorzien van een grijs label;
- c. het bedrijf overzichten bijhoudt waarin is aangegeven:
  - welke partijen wanneer zijn vervoerd;
  - de gewichten van de vervoerde partijen;
  - het aantal eenheden per partij;
  - de locaties waar de partijen zijn opgeslagen.

1.10 Deskundigheid

Het bedrijf moet ervoor zorgen dat werkzaamheden die direct of indirect invloed hebben op de kwaliteit van alle onderdelen van het certificeringsproces zoals genoemd onder 1.1 t/m 1.9 worden uitgevoerd door gekwalificeerde mensen. Hiervoor moet een procedure beschikbaar zijn die voor alle relevante functies regelt:

- a. vastlegging van opleidings- en ervaringseisen;
- b. vaststelling van een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers, waarin minimaal de kennisoverdracht van voor de functie relevante onderwerpen opgenomen is. Uit registraties moet blijken dat het inwerkprogramma is uitgevoerd;
- c. dat medewerkers worden opgeleid om kennis op peil te houden en uniformiteit van de uitvoering van werkzaamheden te handhaven. Hiervoor moet een opleidingsplan beschikbaar zijn, dat minimaal jaarlijks wordt geactualiseerd.

Voor uitvoering van de volgende werkzaamheden moeten medewerkers formeel worden gekwalificeerd:

- a. administratieve controle op de certificeringsopdrachten;
- b. aanmaken van NAK-transportdocumenten;
Voor de onder 'a' en 'b' genoemde werkzaamheden moeten de medewerkers kennis hebben van:
  - de NAK-keuringsvoorschriften en de EU- en OESO-regelgeving voor certificering en aflevering van partijen;
  - rasstatus;
  - mengseldeponering (Rassenlijst Veehouderij, Grasgids en deponering bij de NAK).
- c. Bedrukking van de certificaten.
hiervoor moeten de medewerkers bekend zijn met de NAK-voorschriften zoals vastgelegd in de procedure 'Bedrukking certificaten';
- d. controle op de aangevoerde, te certificeren en gecertificeerde partijen inclusief de gewichtshoeveelheden. Voor dit werk moeten de medewerkers kennis hebben van:
  - de NAK-keuringsvoorschriften en de EU- en OESO-regelgeving voor certificering en aflevering van partijen;
  - principes ten aanzien van de voorgeschreven sluitingssystemen;
  - nationaal en internationaal gebruikte vervoersdocumenten.Tevens moet de medewerker in staat zijn waar nodig een partij visueel te beoordelen op o.a. homogeniteit, voorkomen van wilde haver e.d.

Het bedrijf moet een overzicht opstellen van werkzaamheden die alleen mogen worden uitgevoerd door gekwalificeerd personeel. Tevens moet een overzicht van gekwalificeerd personeel worden opgesteld en bijgehouden.

2. Toezicht

2.1 Algemeen

Toezicht wordt uitgevoerd op twee niveaus:

- a. Ingezette deskundigheid.

b. Juistheid en volledigheid van:

- administratieve controle op en vrijgave van goedgekeurde partijen;
- bedrukking van certificaten;
- aanbrengen van de certificaten;
- vrijgave van goedgekeurde partijen;
- internationaal vervoer ongeschoond zaaizaad;
- invoer buitenlands teeltmateriaal;
- hercertificering en bewaring ingeleverde certificaten;
- vervroegde aflevering;
- vervoer van na bemonstering en goedkeuring vastgelegde partijen binnen het bedrijf.

2.2 Toezicht op deskundigheid

2.2.1 Opzet en omvang

Op de ingezette deskundigheid en de toegepaste methoden wordt toezicht gehouden door middel van jaarlijkse audits.

2.2.2 Rapportage

Van het toezicht op de deskundigheid worden rapporten gemaakt met daarin de volgende gegevens:

- bedrijf;
- datum;
- betrokken medewerker;
- NAK-medewerker;
- overzicht van gecontroleerde werkzaamheden;
- bevindingen.

Tekortkomingen worden separaat en zo spoedig mogelijk gerapporteerd aan het betrokken bedrijf en aan de coördinator erkenningen van de NAK.

2.3 Toezicht op de juistheid van de uitgevoerde werkzaamheden

2.3.1 Opzet

Toezicht vindt plaats door middel van steekproefsgewijze controle op al gecertificeerde partijen. De keurmeester controleert daarbij:

- bedrukking certificaten;
- juist aanbrengen van certificaten;
- verpakkingen en opdruk van de verpakking;
- homogeniteit partijen (hoogte pallets bij zakgoed en hoogte vulling bij kisten/dozen);
- juiste partijen gebruikt;
- gewichten.

Om deze controle uit te voeren moet de keurmeester dagelijks kunnen beschikken over een overzicht welke partijen zijn gecertificeerd.

2.3.2 Omvang

De NAK controleert minimaal 5% van alle ge(her)certificeerde partijen.

2.3.3 Rapportage

Van het betrouwbaarheidsonderzoek wordt per kwartaal een overzichtsrapport gemaakt met daarin de volgende gegevens:

- bedrijf;
- overzicht van gecontroleerde partijen;
- bevindingen.

Dr. N. Rietbroek,
secretaris vaste commissies
pootaardappelen en zaaizaden